

denne Fordel er saa stor, at denne Fordring, som jeg ellers ikke synes rigtig om, idet hele taget vel kan være forsvaerlig. Landstinget har gjort en Forandring i Forslaget, om hvis Betimelighed jeg har nogen Tvivl, idet det har forlangt, at der skal Lov til, naar Regeringen skal have Ekspropriationsret. Her staar man dog over for et Forhold, hvor det ikke er saa usandsynligt, at der kan fremkomme Ting, jeg vil f. Eks. sige Løgemidler, som man meget maa ønske kunde blive hele Offentlighedens Eje. Jeg tror derfor ikke, at denne Bestemmelse om Ekspropriationsretten er ganske uvæsentlig, og jeg tror, at med Erfaringen for, hvor vanskeligt det er at faa en Lov igennem, selv om egentlig alle Partier og hele Landet ønsker den, maatte man hellere en Gang for alle give Ekspropriationsretten til Regeringen. Med disse Bemærkninger skal jeg for mit Vedkommende meget anbefale Forslaget og ønske, at det, saa vel behandlet, som det kommer til os, maa komme igennem i denne Samling.

**Frier:** Det er ikke Loven som Helhed eller dens Princip, jeg ønsker at tale om, men kun et Par ganske enkelte Punkter, som jeg gerne vilde henlede Opmærksomheden paa ud fra det samme Synspunkt. Loven siger jo i og for sig til at skaffe en Bestyttelse for Opfinderen og sikre ham Udnyttningen af hans Tante. Det forekommer mig derfor, at den nuværende § 7 i Lovforslaget gaar en saadan Ret til selv at udnytte sin Tante nærmere end billigt er, hvis jeg ikke har misforstaaet Paragraffen. Naar denne lyder saaledes: „Det forbeholdes Staten at forfærdige og laade forfærdige Krigsmateriel til Hær og Flaade, uden at noget Patent kan gøres gældende imod den“, saa opfatter jeg det saaledes, som om Staten i den Henseende kan uden videre, uden Godtgørelse, tilegne sig en Opfindelse, en Tante, og gøre den frugtbringende inden for sine Enemærker. Jeg ser ikke, at en egentlig retfærdig Tante kan ligge til Grund for denne Fremgangsmaade, eller at det skulde være udelukket af Statens Tary, at man, idet man saa at sige eksproprierede en saadan Tante til Brug for Hær og Flaade, gav den, som er Tantens Opfinder, en Godtgørelse i Lighed med, hvad der i § 8 er foreskrevet i alle andre Forhold, hvor Samfundet føler sig kaldet til at tage en Opdagelse i Besiddelse. Det er jo ud over uendelig store Bidder, at Krigsmateriel vækker. En Mand gør en Opfindelse, en Slags Bicycle f. Eks., og man indfører Bicyclerne i Hæren, saa har Manden ikke længere nogen Ret lige

over for hele det store Marked eller det store Omraade, der da kan være Tale om, til at kræve nogen som helst Godtgørelse af sit Patent. Og paa samme Maade kan der tænkes mangfoldige andre Genstande, som det i og for sig er ganske unaturligt ikke at laade Patenthaveren have samme Ret over for i dette Tilfælde som i alle andre. Hvis jeg altsaa ikke har misforstaaet Loven, hvis der virkelig ikke er Tale om nogen Godtgørelse, forekommer det mig, at man der tillægger Hærens og Flaadens Bestyrelse en Ret, der gaar langt ud over, hvad der i og for sig kan være en naturlig Ret over for noget, man ellers paa alle andre Punkter anerkender som den enkeltes Eje. — I samme Retning forekommer det mig, at en Bestemmelse i § 16 gaar, nemlig den Bestemmelse, der paahyder, at i 8 Uger skal hele Fremstillingen af en Opfindelse med alle denne Fremstillings Bilag være fremlagt til almindeligt Efterhyn for alle og enhver. Det forekommer mig, at der jo dog er den Fare derved, at selv om ikke Opdagelsen direkte kan stjæles, saa kan den dog indirekte stjæles, saa kan dette, at alle og enhver have Ret til, inden Sagen er kommen videre end til Kommissionen, at gøre sig bekendt med dens Enkeltheder, i alt Fald berøve Tantens egentlige Ejermand saa meget af hans Ejendomsret til den, at det mange Gange vil være let for en anden med nogen Modifikation paa Grundlag af det, der er givet, at komme ind paa Fremstillingen af Genstande, som han maaste slet ikke havde faaet Stødet til, hvis han ikke gennem denne offentlige Fremlæggelse havde haft et Forbillede for Dje. Der behøver altsaa slet ikke at være Tale om Plagiat i Ordets egentlige Forstand, men blot en uvilkaarlig Tilskyndelse ad denne Vej, som vækker Tanke hos en anden, som billigt ikke skulde vækkes ad den Vej, fordi Manden, indtil hans Opfindelse er bleven Offentlighedens Ejendom, dog skulde raade over de Tanker, som ere nedlagte i den. Det forekommer mig, at den Fare ogsaa ligger for og varslar om Muligheden af et Indgreb i Ejendomsretten, som ogsaa paa dette Punkt forekommer mig ikke at være billigt mod den, som har indsendt sin Tante til Underhøgelse hos en Kommission. — Det er altsaa ud fra de naturlige Fordringer, som Ejendomsretten til en Plan eller Tante medfører, at jeg synes, at disse 2 Paragraffer ikke ret kunne staa deres Prøve. Jeg tillader mig altsaa at henlede Opmærksomheden derpaa ogsaa for det Udvalg, der eventuelt maatte blive nedsat.